

1. A hidegháború kibontakozása

- A győztes hatalmak helyzete a második világháború lezárása után. A szövetségesek közötti ellentétek megjelenése (1945–1947)
- A nemzetközi jog alanyainak felsorolása és jellemzése – kitérve az állam- és kormányelismerés kérdéseire –, különös tekintettel Tajvan államiságára
- A második világháború utáni európai biztonsági rendszer transzatlanti és regionális pillérei
- A nemzetközi rendszer meghatározása, általános politikai jellemzői és történeti alakváltozatai. A hidegháborús nemzetközi rendszer politikaelméleti jellemzői

2. A második világháborút követő rendezés keretei

- Az 1947. évi párizsi és az 1951. évi japán békeszerződések
- A nemzetközi jog forrásai, az ENSZ Nemzetközi Bíróságának létrejötte, a Bíróság felépítése, működése, joghatósága és eljárásai – különös tekintettel a hidegháború korai szakaszában folytatott tevékenységére
- Az ENSZ szerepe a nemzetközi biztonság megteremtésében
- A világháborúk után a nemzetközi politikai viszonyok tudománnyá válása: a tárgy helye a társadalomtudományban, módszerek, előzmények, jellemzők

3. Reálpolitika, ideológia és nyílt konfliktus a korai hidegháború közegében

- A klasszikus hidegháború leghidegebb évei (1947–1953)
- Az államközi erőszak-alkalmazás és a nemzetközi jog kérdései, többek között a koreai és az arab–izraeli konfliktusokkal összefüggésben
- A nukleáris fegyverkezési verseny kialakulása
- Hatalom és biztonság nemzetközi politikaelméleti fogalma, kutatási napirendje

4. A Sztálin utáni Szovjetunió

- A szovjet külpolitika hruscsovi újrafogalmazása és az 1956. évi válságok
- A második világháború utáni hegemonia kiépülése: a világgazdasági konjunktúra, a nemzetközi politikai viszonyok intézményesülése és működése (a Szovjetunió integrálása a rendszerbe)
- A nemzetközi jogviták békés rendezése a nemzetközi szervezetek keretében, különös tekintettel a magyar kérdés rendezésére az ENSZ-ben
- Nemzetközi rend a nemzetközi rendszerben. A nemzetközi rend fogalma az államközi, az államon belüli, valamint az egyén és állam közötti viszonyban

5. A stratégiai fegyverkezési verseny

- A kubai rakétaválság
- Stratégiai fegyverzetkorlátozás a hidegháború időszakában
- A nemzetközi humanitárius jog (hágai és genfi jog) elvei és alapvető jogintézményei, különös tekintettel a nukleáris, a biológiai és a vegyi fegyverek alkalmazásának kérdéseire
- Nemzetközi rendszer egyensúlya – hatalmi egyensúly és nukleáris elrettentés elméleti megközelítései: stabilitás, a szereplők száma, azok hatása a nemzetközi rendszerre. A fegyverkezési verseny elmélete: a biztonsági dilemma fogalma, történeti megnyilvánulásai

6. Détente – az enyhülés időszaka

- A nyugatnémet *Ostpolitik*
- A helsinki konferencia és következményei, a helsinki utótalálkozók
- A diplomáciai képviselő feladatai, a diplomáciai képviselet joghatóság alóli mentessége, illetve a diplomáciai kapcsolatok létesítésének normái, különös tekintettel a Hallstein-doktrína implikációira
- A modern államok külkapcsolatai: a külpolitika és a diplomácia politikaelméleti megközelítése. Definíciók és kutatási napirend

7. Gorbacsovtól a rendszerváltásokig

- A kis hidegháború korszaka
- A hidegháború vége: Gorbacsovi reformok, amerikai–szovjet csúcstalálkozók
- A kelet-közép-európai rendszerváltások bemutatása egy választott ország példáján keresztül
- Az állam területével kapcsolatos nemzetközi jogi szabályozás – állami szuverenitás, államhatárok, államterület megszerzése és a területi felségjog korlátozásai
- Az állam a nemzetközi rendszerben: Platón, Weber, Marx államfelfogása. A modern vesztfáliai államrendszer kialakulása és jellemzői

8. A Szovjetunió felbomlása, Németország egyesülése

- A német újraegyesítés folyamata
- A Szovjetunió felbomlásának okai, folyamata és a FÁK létrejötte
- A nukleáris fegyverek kérdése a poszt-szovjet államokban, a START szerződések
- Az államutódlás kérdései – és a releváns fejlemények a volt jugoszláv és a poszt-szovjet térséggel kapcsolatban
- Az állam mint társadalmi konstrukció szuverenitáselméleti háttere: meghatározása, az állami szuverenitás létrejötte, a társadalmi szerződés (Hobbes, Rousseau, Locke). A modern állam koherenciája: nacionalizmus és a nemzeti identitás

9. Az 1990-es évek: új világrend?

- Az ENSZ Biztonsági Tanácsának szerepe a nemzetközi jogalkotásban és a fegyveres kényszerintézkedés alkalmazása az Alapokmány VII. fejezet alapján az 1991-es Öböl-háborúban
- Mutassa be az ICC statútumának, valamint a CTBT és a BTWC protokoll-szerződések létrehozásának nehézségeit, és a nem részes államok elutasításának okait!
- A biztonság fogalmának változása, az új típusú biztonsági kihívások
- A posztmodern nemzetközi rendszer felé: internacionalizálódás, transznacionalizálódás és globalizáció

10. Regionális konfliktusok – Balkán

- Ismertesse a jugoszláv dezintegrációs folyamatot kísérő délszláv háborúk (1991–1995) kirobbanásának okait (külső és belső okok), és röviden mutassa be a Daytoni rendezés fő jellemzőit!
- A koszovói háború és a humanitárius intervenció gyakorlata
- A nemzetközi büntetőjog fejlődése a hidegháború után (*ad hoc* büntetőtörvényszékek, Nemzetközi Büntetőbíróság, nemzetköziesített büntetőtörvényszékek)
- Az EU Közös Kül- és Biztonságpolitikájának kialakulása, az Európai Biztonság és Védelempolitika szerepe a konfliktuskezelésben a volt Jugoszlávia utódállamainak területén
- Igazságos háború? Humanitárius intervenció Locke-i alapjai, a békemissziók fajtái

11. Regionális konfliktusok – Tajvan és Kína

- Ismertesse a kínai külpolitika alapelemeit és szakaszait 1949-től napjainkig!
- Mutassa be a szuverenitás mai fogalmát és annak jelentőségét! Mutassa be Tajvan kapcsán a szuverenitás problémáját!
- Milyen gazdasági reformokon ment keresztül Kína 1978-tól napjainkig? Mutassa be ezek szakaszait!
- Mi a „két Kína” elv? Hogyan és mikor merült ez fel?
- Mutassa be a Dél-kínai-tenger geopolitikai jelentőségét!

12. Regionális konfliktusok – Kasmír

- Ismertesse a kasmíri kérdés történelmi hátterét, a háborúkat és a megoldási lehetőségeket!
- Mutassa be a fegyveres erő alkalmazásának kérdését a mai nemzetközi jogban!
- Hogyan befolyásolták az 1998-as kísérleti atomrobbantások a kasmíri válságot? India és Pakisztán fegyverkezési versenyének bemutatása
- Ismertesse India gazdasági helyzetét a függetlenségtől napjainkig!

13. Regionális konfliktusok – Ukrajna

- A „hibrid háború” fogalmának jellemzése az ukrán válság kapcsán
- A Krím annexiójának nemzetközi jogi vonatkozásai
- Az EU energiabiztonságának alapkérdései

14. Regionális konfliktusok – Közel-Kelet és Észak-Afrika

- Definiálja a Közel-Kelet fogalmát és térjen ki a közel-keleti államhatárok létrejöttére!
- Melyek az ún. Öböl-háborúk? Röviden foglalja össze a részt vevő államokat, célokat és a háborúk kimenetelét!
- Ismertesse az 1990-es évek közel-keleti békefolyamatát, illetve annak kudarcát (Madrid, Oslo, második intifáda)!
- Mutassa be az arab tavasz fogalmának értelmezését, térjen ki az okokra és a következményekre!
- Mutassa be az első generációs (klasszikus) békefenntartás jellemzőit!